

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Լ.Գ.Բաղդասարյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 5

« 11 » հոկտեմբեր 2023 թ.

ՄՀ/բ-189 Սպորտային մանկավարժություն ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ

/դասիչ, դասընթացի անվանում

ՌԻՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐՇՈՒԹՅՈՒՆ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.09.6 ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ և
ՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԱՐԶՈՒՄՆԵՐ

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Մանկավարժության և հոգեբանության

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

առկա, հեռակա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

4 կ առկա 7-րդ կիսամյակ

հեռակա 4 կ, 8-րդ կիսամյակ

Դասախոս՝

Հարոյան Լիզա

/անուն, ազգանուն/

էլ. հասցե՝

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	5
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	8
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	9
7.	Ուսումնական աշխատանքների տեսակները	9
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	10
9.	Ուսումնառության մեթոդները	11
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	11
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	13
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	14
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	14
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	19
	12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	00
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	23
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	25
14.	Գնահատում.....	25
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	26
	14.2. Հարցաշար.....	26
	14.3. Գնահատման չափանիշներ.....	30
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	32

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Սպորտային մանկավարժություն» դասընթացը կարևորվում է «Ֆիզիկական կուլտուրա և սպորտ» մասնագիտության բնագավառում՝ մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է 011401.09.6 **ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ և ՄՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԱՐԶՈՒՄՆԵՐ** կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում: Բարձրագույն մանկավարժական կրթության մասնագետների պատրաստության համակարգում կարևոր նշանակություն է ստանում ժամանակակից մանկավարժական գիտելիքների տիրապետման և գործնական կարողությունների ձևավորմանը նպատակաուղղված ուսուցման գործընթացը: Հատկապես, երբ այն կապված է աճող սերնդի և ազգաբնակչության առողջության, ինչպես նաև մարզիկների պատրաստության ողջ գործընթացի հետ: Հասարակական հարաբերությունների փոփոխման արդի փուլում առավել անհրաժեշտ է դառնում նորովի պարզաբանել մանկավարժական գիտության կառուցվածքը, առարկան, օբյեկտը, մշտական և ժամանակավոր խնդիրները, ուսուցման, դաստիարակության և կրթության բովանդակությունը, օրինաչափությունները, հայեցակարգերը:

«Սպորտային մանկավարժություն»– ծրագրային բաժնում պարզաբանվում են առարկայի ձևավորման, գիտահետազոտական մեթոդների հարցերը, հիմնական հասկացությունները, ներկայացվում են ֆիզիկական դաստիարակության և սպորտային գործունեության դաստիարակության համակարգը: Հատուկ ուշադրություն է դարձվում ֆիզիկական դաստիարակության և մարզական գործունեության գործընթացներում բարոյական դաստիարակության հարցերին: Ներկայացված են ընտանեկան ֆիզիկական դաստիարակության առանձնահատկությունները, առողջ ապրելակերպի բաղադրիչները, մանկավարժական հաղորդակցման գործառույթներն ու առանձնահատկությունները, սպորտային թիմի դաստիարակչական հնարավորությունները, ձևավորման փուլերը, թիմում առաջացող կոնֆլիկտները և դրանց լուծման մանկավարժական ուղիները:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է՝ Բացահայտել սպորտային մանկավարժական օրինաչափությունները, սպորտի մասնագետներին զինել այն գիտելիքներով որոնք

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

անհրաժեշտ են սպորտի պարապմունքներին մանկավարժահոգեբանական խնդիրներ լուծելու համար:

- ուսանողներին փոխանցել գիտելիքներ սաների և մարզիկների սպորտային մանկավարժահոգեբանական օրինաչափությունների զարգացման վերաբերյալ:
- ձևավորել հմտություններ և կարողություններ ուսանողների մոտ մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական դիտողականության, սպորտային մանկավարժական վարպետության հաղորդակցման մշակույթի վերաբերյալ:
- ուսանողների կողմից ձեռք բերել համեմատելու և վերլուծելու ունակություն սաների և մարզիկների տարիքային և անհատական զարգացման չափանիշների վերաբերյալ:
- ձևավորել ուսանողների հետազոտական շրջանակներում մասնագիտական տարբեր իրավիճակներում վերլուծելու կարողությունները:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- Հաղորդել գիտելիքներ սպորտային մանկավարժահոգեբանական վարպետության տեսական հիմքերի վերաբերյալ,
- Բարելավել ֆիզիկական զարգացման և ֆիզիկական պատրաստվածության ամբողջական անձի ձևավորումը,
- Ներկայացնել սպորտի, որպես մանկավարժական երևույթի հիմնական հասկացությունները:
- Ներկայացնել մարզիչի և մարզիկի հաղորդակցման օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից դաստիարակության սկզբունքների և մեթոդների օգտագործման յուրօրինակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային դաստիարակության մեջ՝ ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Սովորեցնել ուսանողներին կատարել սաների և մարզիկների բարձր նվաճումներ ապահովող սպորտային մանկավարժահոգեբանական որակների հետազոտություններ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:
- Սովորեցնել ուսանողներին վերլուծել սաների և մարզիկների տարիքային և անհատական այն առանձնահատկությունները շարժողական ընդունակությունների կատարելագործման շնորհիվ, որոնք կապահովեն

բարձր նվաճումների ձեռք բերումը:

▪ Բարձրացնել սաների հոգեբանական պատրաստվածությունը

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները ապահովում են հետևյալ դասընթացները՝ «Ընդհանուր մանկավարժություն», «Ընդհանուր հոգեբանություն», «Տարիքային ֆիզիոլոգիա», «Ֆիզիկական դաստիարակության դասավանդման մեթոդիկական դպրոցում», «Տարիքային մանկավարժություն և հոգեբանություն» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների մանկավարժահոգեբանական և մասնագիտական գիտելիքների, մասնագիտական հմտությունների առկայությունը:

Սպորտային մանկավարժության հիմք են հանդիսանում.

- Բնություն և հասարակական զարգացման ընդհանուր օրինաչափություններն ուսումնասիրող գիտությունները՝ փիլիսոփայություն, պատմություն, էթիկա և այլն:
- Ուսուցման, դաստիարակության և զարգացման օրինաչափություններն ուսումնասիրող գիտություններ՝ *մանկավարժություն, հոգեբանություն, մարդաբանություն*
- Մարդու զարգացման և ձևավորման կենսաբանական օրինաչափություններն ուսումնասիրող գիտություններ՝ կենսաբանություն, անատոմիա, գենետիկա, ֆիզիոլոգիա, բիոքիմիա և այլն:
- Ինքնուրույն գիտաժյուղ հանդիսացող դասընթացներ՝ որպես ուսումնասիրման օբյեկտ ընտրել են սպորտի խնդիրները՝ ֆիզիկական դաստիարակության տեսություն և մեթոդիկա, ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պատմություն, սպորտի հոգեբանություն և այլն:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունքները

«Սպորտային մանկավարժություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

ԻՄԱՆԱ.

- Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության տեսակները,
- ուսուցման և դաստիարակության գործընթացի, ֆիզիկական կուլտուրայի ուսուցչի և մարզչի մանկավարժական վարպետության հետ կապված համապատասխան գիտելիքները և գործնական կարողությունները,
- Սպորտի, որպես մանկավարժական երևույթի հիմնական հասկացությունները
- Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության իրականացման փուլերը ուսումնա-դաստիարակչական գործընթացում,
- Սպորտի մանկավարժի գործունեության ֆունկցիոնալ տարրերը,
- անձի ձևավորման, նրա ազատության, կյանքի ապահովման պատասխանատվության պայմանները,
- Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկան
- անհատ մարդուն և մարդկանց խմբերի կազմակերպման և կառավարման հոգեբանամանկավարժական միջոցները, մեթոդներն ու ձևերը,
- բնակչության ֆիզիկական դաստիարակության սկզբունքներն ու մեթոդները:

ԿԱՐՈՂԱՆԱ.

- ձեռք բերած տեսական գիտելիքները՝ խոսքի տիրապետման և հաղորդակցման մշակույթը կիրառել գործնականում,
- համեմատել բարձրագույն նվաճումների սպորտի պարապմունքների կառուցման և անցկացման տարբերությունը մասայական սպորտի համեմատությամբ,
  - սպորտային դաստիարակության ոլորտում որոշել ընդհանուր և կոնկրետ նպատակներն ու խնդիրները,
  - որոշել և փաստարկված ներկայացնել անձնական վերաբերմունքը մանկավարժության բանավեճային խնդիրներին, կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

ՏԻՐԱՊԵՏԻ.

- ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի հաջողությունների ոլորտում ինֆորմացիայի հավաքման, ընդհանրացման, և օգտագործման մեթոդներին և միջոցներին,

- բազմամշակութային միջավայրի պայմաններում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում գործունեության սուբյեկտների հետ շփումներ հաստատելու և փոխգործունեություն ապահովելու ձևերին, հետազոտության մեթոդներին:
- ավանդական և ոչավանդական միջոցների, մանկավարժական դաստիարակչական մեթոդներին:
- Դաստիարակության խնդիրների իրագործման յուրօրինակությանը՝ բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում:
- Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողություններին, մարզիկների մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորման մոտեցումներին

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ2 կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ6 առաջնորդի հատկություններ,

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

ՀԳԿ10 նախաձեռնողականություն և ձեռներեցություն,

ՀԳԿ11 որակի կարևորության գիտակցում,

ՀԳԿ12 հաջողության ձգտում:

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ7 ցուցաբերել ուսումնասիրման ոլորտում հետազոտությունների որակի իմացություն,

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

Սպորտային մանկավարժի մասնագիտական իրավասությունները՝ կոմպետենցիաներն են.

- սպորտային կարողությունների և հմտությունների գումարի տիրապետումը՝ որպես մանկավարժական գիտակցության, որոշակի արժեքների, իդեալների կրողի,
- Մանկավարժական գործունեությունը, մարզիչի գործունեությունը, ռեկրեացիոն գործունեությունը,
- Կազմակերպչական կառավարչական գործունեությունը,
- Գիտա-հետազոտական գործունեությունը,
- Մշակութային լուսավորչական գործունեությունը:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների².

«Սպորտային մանկավարժություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքները և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել կրթական հաստատություններում որպես՝ 1. ֆիզիկական կուլտուրայի մանկավարժ, 2. ֆիտնեսի խորհրդատու, 3. ընտրված սպորտաձևի մարզիչ, 4. ֆիզիկական դաստիարակության ուսուցիչ, 5. բուհ-ում սպորտային և տեսական առարկաների դասավանդող, 6. շարժողական ապարատի վերականգնող, 7. ռեկրեացիա իրականացնող, 8. առողջ ապրելակերպ տարածող, 9. սպասարկման և տուրիզմի ոլորտների մասնագետ, 10. գիտահետազոտական աշխատանքներ իրականացնող, 11. մասնագիտական գործունեության ընթացքում կատարողական վարպետության մարզիչ, 12. սպորտի

² Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

բնագավառի լաբորատորիաներում գիտահետազոտական աշխատանքներ իրականացնող, 13. ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և պրոֆեսիոնալ սպորտի բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարող:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	3 կրեդիտ/90 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	24	
Գործնական աշխատանք	-	
Սեմինար պարապմունք	8	
Լաբորատոր աշխատանք	-	
Ինքնուրույն աշխատանք	58	
Ընդամենը	90	
Ստուգման ձևը ստուգարք	ստուգարք	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները³ .

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը

³ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁴

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրվող, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Կլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Գունկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են**⁵ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր....

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁵ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

9. **Ուսումնաստության մեթոդներն են**⁶՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում....

10. **Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների**⁷.

h/h Մոդուլ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների		
		դրսթվատարվոմուն	ձդւրլոմունսն մոդլոն	ոնսմտոմուն աշխատարկուն
1.	<p>«Ֆիզիկական կուլտուրա և սպորտի մանկավարժություն» – ը որպես գիտաուսումնական դասընթաց. օբյեկտը, առարկան և խնդիրները:</p> <p>1. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ Սպորտի, որպես մանկավարժական երևույթի հիմնական հասկացությունները</p>	1		
2.	<p>Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեությունը</p> <p>Մարզիչի գործունեության յուրօրինակությունը, պրոֆեսիոգրամը:</p> <p>Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում անձի գործունեության առանձնահատկությունները և մասնագետին ներկայացվող պահանջները:</p> <p><u>1.</u>Մասնագետի մանկավարժական կոմպետենցիաները և չափորոշիչները:</p>	1	1	
3.	<p>Դաստիարակության սկզբունքների և մեթոդների օգտագործման յուրօրինակությունը</p> <p>Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային դաստիարակության մեջ:</p> <p>1. Սպորտային դաստիարակության մեթոդների կոնցեպցիան:</p>	2	1	

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Նման է օրացուցային պլանին

	<p>2. Համոզման, վարժությունների, խրախուսման, պարտադրանքի, օրինակի, մրցույթի / խաղի/, քննադատության /ինքնաքննադատության/ մեթոդների յուրօրինակությունը և կիրառման առանձնահատկությունները սպորտային դաստիարակության մեջ:</p> <p>3. Ինքնադաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում:</p> <p>4. Դաստիարակող ուսուցումը սպորտային մանկավարժության գործընթացում:</p>			
4.	<p>Մարզիչի դաստիարակչական գործունեության համակարգը</p> <p>1. Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը</p> <p>2. Մարզիչի մանկավարժական վարպետության իրագործումը մասնագիտական գործունեության ժամանակ:</p> <p>3. Սպորտիայն մանկավարժի մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը</p> <p>4. Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորումը</p> <p>4. Ուսուցման տեխնոլոգիան սպորտում</p>	2	1	
5.	<p>Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում կոլեկտիվ փոխհարաբերությունների յուրօրինակությունը:</p> <p><u>1.</u> Անձի դաստիարակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային կոլեկտիվներում:</p> <p><u>2.</u> Կոլեկտիվի նշանակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում:</p> <p><u>3.</u> Խմբում սոցիալական և սպորտային հարմարման խնդիրները:</p> <p>Սպորտում լիդերության խնդիրը, մարզիկի փոխգործունեությունը սպորտային խմբերի լիդերների և թիմերի հետ:</p>	1	1	
6.	<p>Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներին համալիր մոտեցման խնդիրների իրագործումը անձի ձևավորման հարցում:</p> <p>1. Դաստիարակության խնդիրների իրագործման յուրօրինակությունը՝ բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում:</p> <p>Քաղաքացիական և հայրենասիրական դաստիարակության առանձնահատկությունները</p>	1	1	

	սպորտում և ժամանակակից պայմաններում:			
7.	Ուսուցման տեխնոլոգիան սպորտում: Վերբալ և ոչխոսքային հաղորդակցում: Խոսքի տեխնիկայի ձևավորում: Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի ստարբերը: <<Ուսուցման տեխնոլոգիա>>, <<Ուսուցման մեթոդիկա>> հասկացությունների էությունը Խոսքի և հաղորդակցման տեխնիկան և մշակույթը	1	1	
8.	Հոգեկան վիճակների ինքնակարգավորում: Հոգեկանի ինքնակարգավորման կարողության տիրապետում: Մարզիկների և մարզիչների արտաքին տեսքին ներկայացվող պահանջները Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորումը	1	1	
9.	Մարզիչի մանկավարժական գործունեության համակարգը: Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը Մանկավարժական վարպետության նշանակությունը սպորտի մանկավարժի համար: «Մանկավարժական տեխնիկա» հասկացության բաղադրամասերը:	1	1	
10	Մանկավարժական վարպետության բաղադրամասերը, մանկավարժական վարպետության կառուցվածքը՝ մանկավարժական ներգործությունն իրականացնող մանկավարժական տեխնիկան.	1		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝ 32 ժամ		24	8	

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h / h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1	Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие, Екатеринбург, Издательство Уральского университета,	2014,3 50 с.
2	Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. Педагогика спорта. - Киев,	1986. 185 с.

3	Сидоров А.А.,Иванюженков Б.В.,Карелин А.А.,Педагогика спорта, Учебник · для студентов вузов,М.:Дрофа,	2000, 320 с.
4	Основы педагогического мастерства: Учеб, пособие для 0-75 пед. спец. · высш. учеб. заведений/И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.; Под ред. И. А. Зязюна.— М.: Просвещение,	1989.— 302 с.
5	В.Г. Крысько Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, · Харвест,	1999, 376с.
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1	Բարսյան Հ.Ա. Դպրոցականների գեղագիտական դաստիարակությունը · Ֆիզիկական դաստիարակության գործընթացում	1987,1 50 էջ
2	Деркач А©, Исаев А© Педагогическое мастерство тренера.- ФиС, ·	1981,1 80 с.
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1	Էլեկտրոնային գրադարան, կաբինետ, Մանկավարժության և հոգեբանության · ամբիոն, անձնական էլեկտրոնային գրադարան	
2		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամապահ	Գրականություն ⁸
1.	«Ֆիզիկական կուլտուրա և	Սպորտային մանկավարժության հիմքը Սպորտի, որպես մանկավարժական երևույթի	1	Ямалетдинова Г.А. Педагогика

⁸ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	<p>սպորտի մանկավարժություն»-ը որպես գիտատեսական դասընթաց, օբյեկտը, առարկան և խնդիրները Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ:</p>	<p>հիմնական հասկացությունները: Բարձրագույն նվաճումների սպորտի պարապմունքների կառուցման և անցկացման տարբերությունը մասայական սպորտի համեմատությամբ : <u>Հոգեբանական պատրաստվածության</u> էությունը <u>Դաստիարակությունը</u> մանկավարժական իմաստով: <u>Ուսուցումը</u> սպորտային դասընթացների գործընթացում: <u>Զարգացումը</u> բարձրագույն դպրոցի մանկավարժության մեջ դիտարկվում է որպես ուսումնական դասընթացների միջոցով ուսանողների մտավոր և ֆիզիկական գործունեության կատարելագործման նպատակասլաց, պլանավորված անընդմեջ գործընթաց:</p>	<p>физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие,2014 Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. Педагогика спорта. - Киев,1986</p>
<p>2.</p>	<p>Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեությունը Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում անձի գործունեության առանձնահատկությունները և մասնագետին ներկայացվող պահանջները:</p>	<p>Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեությունը Մարզիչի մասնագիտական գործունեության տեսակները:Մարզիչի գործունեության ֆունկցիոնալ տարրերը: Ուսումնա-դաստիարակչական գործընթացում մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության իրականացման փուլերը Մարզիչի գործունեության յուրօրինակությունը, պրոֆեսիոգրամը: Մարզիչի մասնագիտական գործունեության տեսակները Սպորտի մանկավարժի գործունեության ֆունկցիոնալ տարրերը Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության իրականացման փուլերը ուսումնա-դաստիարակչական գործընթացում: Պրոֆեսիոգրամը Մ.Մասնագետի մանկավարժական կոմպետենցիաները և չափորոշիչները: Դաստիարակության խնդիրների իրագործման յուրօրինակությունը բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում: 4. Քաղաքացիական և հայրենասիրական դաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում և ժամանակակից պայմաններում:</p>	<p>1</p> <p>1. Сидоров А.А.,Иванюженков Б.В.,Карелин А.А.,Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов ,М. :Дрофа,2000 ,320с. Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие, 2014: В.Г. Крысько Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, Харвест,1999, 376с.</p>
<p>3.</p>	<p>Դաստիարակության սկզբունքների և մեթոդների օգտագործման յուրօրինակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային դաստիարակության մեջ:</p>	<p>2 Սպորտային դաստիարակության մեթոդների կոնցեպցիան: Համոզման, վարժությունների, խրախուսման, պարտադրանքի, օրինակի, մրցույթի / խաղի/, քննադատության /ինքնաքննադատության/ մեթոդների յուրօրինակությունը և կիրառման առանձնահատկությունները սպորտային դաստիարակության մեջ:Ձևականության մեթոդի ապահովումը սպորտային մանկավարժության գործընթացում Ինքնադաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում: Ինքնադաստիարակությունն ապահովող պայմանները, սպորտային մանկավարժի դերը,</p>	<p>2</p> <p>Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. Педагогика спорта. - Киев,1986 В.Г. Крысько Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, Харвест, 1999, 376с</p>

		ինքնավերահսկումը:		
4.	.Պաստիարակող ուսուցումը դիդակտիկական տեսանկյունից 5. Դաստիարակող ուսուցումը սպորտային մանկավարժության գործընթացում:	Դաստիարակող ուսուցումն էլ է ինքնավերահսկումը, հուզականային արժեքների վերաբերմունքի ձևավորում: Մաների բարոյական հասունության խրախուսման համակարգը: Դաստիարակող ուսուցման փուլերը Ուսուցանող, զարգացնող և ձևավորող դաստիարակչական գործառույթների իրական փոխկապակցվածությունը:	1	Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010В.Г. Крысько Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, Харвест, 1999, 376с.
5.	Մարզիչի դաստիարակչական գործունեության համակարգը 1. Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը	Մարզիչի դաստիարակչական գործունեությունը ուսումնական վարժանքների, պարապմունքների ժամանակ: Բարոյական վարքագծի ձևավորման փուլերը: Բարոյական վարքագծի զարգացման մակարդակներն ՇՍՍ Կ. ԿՈՒԲԵՐԳԻ: Մարզիչների բարոյական որակների ձևավորումը սպորտային պարապմունքների գործընթացում Մովորողների կարգապահության ձևավորումը Մարզիչի մանկավարժական վարպետության իրագործումը մասնագիտական գործունեության ժամանակ:	2	В.Г. Крысько Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, Харвест, 1999, 376с. Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010
6.	Թ.6 Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում կուլեկտիվ փոխհարաբերությունների յուրօրինակությունը Անձի դաստիարակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային կուլեկտիվներում:	Մարզիչների բարոյական որակների ձևավորումը սպորտային պարապմունքների գործընթացում <u>Պարտքի և պատասխանատվության զգացում.</u> հասարակական աշխատանքը կուլեկտիվում՝ հասարակական պարտականությունների կատարում՝ ավագի պաշտոն, դասարանի մաքրում, թիմի ավագի ստանձնում, մարզիչների մասնակցությունը համաքաղաքային և այլ մրցույթներին: Խմբում սոցիալական և սպորտային հարմարման խնդիրները: Մպորտում լիդերության խնդիրը, մարզիչի փոխգործունեությունը սպորտային խմբերի լիդերների և թիմերի հետ: Կուլեկտիվի նշանակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում:	1	2. Сидоров А.А.,Иванюженков Б.В.,Карелин А.А., Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов,М.:Дрофа, 2000,320с. В.Г. Крысько Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, Харвест, 1999, 376с.
7.	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներին համալիր մոտեցման խնդիրների իրագործումը	Մովորողների կարգապահության ձևավորումը: Դասի ճիշտ կազմակերպումը՝ հուզական կողմի և նպատակադրման ապահովումը, ուսուցչի կողմից հստակ պահանջներ որոշելը, սովորողներին հասարակական օգտակար գործունեության մեջ երառելը, 2. սովորողներին հասարակական օգտակար գործունեության մեջ որոշ նախաձեռնություն տրամադրելը, դարտադասարանային սպորտային	1	Сидоров А.А.,Иванюженков Б.В.,Карелин А.А.,Педагогика спорта, Учебник для студентов

	անձի ձևավորուման հարցում: 1. Դաստիարակության խնդիրների իրագործման յուրօրինակությունը	աշխատանքի ճիշտ կազմակերպումը՝ սպորտաձևի կամավոր ընտրության հարցում, արտադասարանային սպորտային աշխատանքի ճիշտ կազմակերպումը՝ սպորտաձևի կամավոր ընտրության հարցում, 2. Քաղաքացիական և հայրենասիրական դաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում և ժամանակակից պայմաններում:		вузов, М.: Дрофа, 2000, 320с.
8.	Ուսուցման տեխնոլոգիան սպորտում Վերբալ և ոչխոսքային հաղորդակցում: Խոսքի տեխնիկայի ձևավորում Մարզիչի մանկավարժական և տեխնիկայի տարրերը	✓ <<Ուսուցման տեխնոլոգիա>>, <<Ուսուցման մեթոդիկա>> հասկացությունների էությունը Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը Խոսքի և հաղորդակցման տեխնիկան և մշակույթը 1. սպորտային տերմինաբանության հակիրճ շարադրում 2. հրահանգների հստակ տրման հմտությունների տիրապետում 3. վարժությունները պարզ և կերպարային բացատրելու կարողություն 4. մանկավարժական տակտ, էթիկետ հաղորդակցման ժամանակ և վարքում 5. մասշեղի բացատրել վերբալ և ոչխոսքային հաղորդակցման խնդիրները, 6. ցուցադրել վարժությունները, գործողությունները, առանձին էլեմենտները, 7. օգտագործել դատավորների հրահանգները, ժեստերը և այլն, 8. պարապմունքներին դիմախաղի և մնջախաղի օգնությամբ արդյունավետ իրականացնել հաղորդակցումը սաների հետ: Խոսքային հաղորդակցման հմտությունների ձևավորմանը վերաբերող միջոցառումներ. 1. առաջարկել հաղորդակցման ուսուցանող վարժություններ՝ կարողություններ ձեռք բերելու նպատակով, 2. վարժությունները խմբերով կատարելու առավելությունը, 3. Խաղային իրավիճակների մոդելավորում, 4. Տարբեր թրեյնինգների անցկացում, Մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը . խոսքի տեխնիկան՝ ձայնը, շնչառությունը, առոգանությունը, երանգավորումը, հուզականությունը, • դիմախաղային տեխնիկան, • մնջախաղային տեխնիկան՝ արտաքին տեսք, ժեստ, հայացք, • հոգեկան գործունեության ինքնակարգավորում՝ ինքնավերահսկողություն, տոկունություն:	1	Сидоров А. А., Иванюженков Б. В., Карелин А. А., Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов, М.: Дрофа, 2000, 320с. Основы педагогического мастерства: Учеб. пособие для 0-75 пед. спец. высш. учеб. заведений/И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.; Под ред. И. А. Зязюна.— М.: Просвещение, 1989.— 302 с. Сидоров А. А., Иванюженков, Б. В., Карелин А. А., Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов, М.: Дрофа, 2000, 320с.
9.	Հոգեկան վիճակների ինքնակարգավորում: Հոգեկանի ինքնակարգավորման կարողությամբ	✓ Մեփական հոգեկան և հոգեբանական վիճակի կառավարման կարողության Հոգեկանի ինքնակարգավորման կարողության տիրապետում. ➤ իրականացվում է հատուկ մեթոդիկաների, ինքնազգացողության կարգավորման տեխնիկայի (աուտոթրենինգ, ռելակսացիա, դիմախաղի մկանների տոնուսի վերահսկողության, խոսքի և շարժումների վերահսկողության և շնչառության	1	Основы педагогического мастерства: Учеб. пособие для 0-75 пед. спец. высш. учеб. заведений/И. А.

	<p>ն տիրապետում</p> <p>Մարզիկների և մարզիչների արտաքին տեսքին ներկայացվող պահանջները</p> <p>Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորումը</p>	<p>կարգավորման միջոցով,)յուրացման միջոցով: Պարապմունքների ժամանակ կազմել հոգեկան պրոցեսների ինքնակարգավորման ծրագրեր՝ «Ես վստահ եմ իմ ուժերի վրա», «Ես հանգիստ եմ» և այլն,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ թրեյնինգ-վարժություններ հուզական և կամային վիճակները և որակները կարգավորելու նպատակով, ➤ ոսկրա-մկանային տոնուսի կառավարման վարժություններ: ✓ Մարզիկների և մարզիչների արտաքին տեսքին ներկայացվող պահանջները Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողություններին, մարզիկների մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորման մոտեցումներին 	<p>Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.; Под ред. И. А. Зязюна.— М.: Просвещение, 1989.— 302 с.</p>
	<p>Մարզիկների ինքնուրույնության դաստիարակությունը սպորտային պարապմունքներին Մարզիկների ինքնադաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում</p>	<p>Ինքնուրույնության էությունը.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ինքնուրույնության զարգացման փուլերը և մակարդակները. • Սպորտային պարապմունքներին սովորողների ինքնուրույնության դրսևորման ձևերը. <p>Մարզիկների ինքնուրույնության դրսևորման ձևերը սպորտային արտադասարանային աշխատանքներում :</p> <p>Գ.Դ.Ուշինսկու առաջարկած ինքնադաստիարակության պլանը.</p> <p>Ինքնադաստիարակության նպատակը</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ինքնադաստիարակության մեթոդները և հնարները, Ինքնադաստիարակության միջոցները. 	<p>Сидоров А.А.,Иванюженков Б.В.,Карелин А.А.,Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов,М.:Дрофа, 2000,320с.</p>
<p>10.</p>	<p>Մարզիչի մանկավարժական գործունեության համակարգը</p> <p>Մանկավարժական վարպետության նշանակությունը սպորտի մանկավարժի համար:</p> <p>Մարզիչի մանկավարժ</p>	<p>Մարզիչի մանկավարժական գործունեության համակարգը</p> <ul style="list-style-type: none"> • Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը • Մարզիչի մանկավարժական վարպետության իրագործումը <p>մասնագիտական գործունեության ժամանակ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Հոգեկանի գործունեության ինքնակարգավորումը <p>Մանկավարժական վարպետության նշանակությունը սպորտի մանկավարժի համար: Ըստ Ա.Ս.Մակարենկոյի, մանկավարժական վարպետության կառուցվածքը մանկավարժական ներգործությունն իրականացնող մանկավարժական տեխնիկան.</p> <p>ոչ խոսքային երեք խմբեր.1.• դադարը խոսքի ժամանակ, լռությունը,</p> <p>2.• դիմախաղը, մնջախաղը, դիրքը,3.• հեռավորությունը:</p> <p>Մանկավարժական վարպետության բաղադրամասերը.</p> <p>մտքերն ու հույզերն արտահայտելու ձայնի դրվածքը,</p> <ul style="list-style-type: none"> • այս կամ այն գործողությունների կամ իրավիճակ ցույց տալու Ճիշտ և տեղին ռեակցիա դիմախաղի և մնջախաղի օգտագործում 	<p>1</p> <p>Сидоров А.А.,Иванюженков Б.В.,Карелин А.А.,Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов,М.:Дрофа , 2000,320с.</p> <p>Основы педагогического мастерства: Учеб, пособие для 0-75 пед. спец. высш. учеб. заведений/И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.; Под ред. И. А.</p>

	<p>ական վարպետությունը</p> <p>«Մանկավարժական տեխնիկա» հասկացության երկու խումբ բաղադրամասերը:</p>	<p>նպատակահարմար սահմաններում արտահայտել գայրույթ, վրդովմունք, ուրախություն, սեր, երեխային «նայելու», նրա մեջ տեղի ունեցող պրոցեսները տեսնելու կարողություն:</p> <p>«Մանկավարժական տեխնիկա» հասկացության երկու խումբ բաղադրամասերը: 1-ին խ. - մանկավարժի սեփական վարքի կառավարում • տիրապետել սեփական օրգանիզմին՝ դիմախաղ, մնջախաղ, • հույզերը, տրամադրությունը կառավարելու կարողություն՝ ավելորդ հոգեկան լարվածությունը հանելու, ստեղծագործական ինքնազգացողությունը ստեղծելու կարողություն, • սոցիալ-պերցեպտիվ ընդունակությունների առկայություն՝ ուշադրության, երևակայության, զննողականության զարգացում, • խոսքի տեխնիկայի՝ շնչառության, ձայնի դրվածքի, առոգանության, խոսքի տեմպի առկայություն, 2-րդ խ. անձի ազդեցությունը կոլեկտիվի վրա: Ուսուցման և դաստիարակության գործընթացների տեխնոլոգիական կողմի բացահայտումը • դիդակտիկական, կազմակերպչական, կառուցողական, հաղորդակցական կարողությունները, • պահանջներին առաջադրվող տեխնոլոգիական հնարները, մանկավարժական հաղորդակցման կառավարումը, ստեղծագործական կոլեկտիվ գործերի կազմակերպումը:</p>	<p>Зязюна.— М.: Просвещение, 1989.— 302 с. Բարսյան Հ. Ա. Դպրոցականներ ի գեղագիտական դաստիարակությունը Ֆիզիկական դաստիարակության գործընթացում</p> <p>Основы педагогического мастерства: Учеб. пособие для 0-75 пед. спец. высш. учеб. заведений/И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.; Под ред. И. А. Зязюна.— М.: Просвещение, 1989.— 302 с.</p>
--	--	--	---

12.2. Սեմինար պարապմունքների ուսումնասնողական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգանքներ	Գրականություն ⁹
1.	<p>«Սպորտային մանկավարժություն»-ը որպես գիտաուսումնական դասընթաց. օբյեկտը, առարկան և խնդիրները:</p>	<p>Սպորտի մանկավարժության գիտական հիմունքները և աղբյուրները: Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մանկավարժության առաջացումը և օբյեկտիվ պահանջներն արդի պայմաններում: Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ: Սպորտի, որպես մանկավարժական երևույթի հիմնական հասկացությունները</p>		Քննարկում կլորսեղան	<p>Сидоров А.А.,Иванюженков Б.В.,Карелин А.А.,Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов,М.:Дрофа, 2000,320с.</p>

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեությունը	Մարզիչի մասնագիտական գործունեության տեսակները: Մարզիչի գործունեության ֆունկցիոնալ տարրերը Ուսումնադաստիարակչական գործընթացում մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության իրականացման փուլերը: Մարզիչի գործունեության յուրօրինակությունը, պրոֆեսիոգրամը:	1	Մտազրուհի, մանկավարժական իրավիճակների արկուն	Ямалетдинов а Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010
3.	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում անձի գործունեության առանձնահատկությունները և մասնագետին ներկայացվող պահանջները:	Մասնագետի մանկավարժական կոմպետենցիաները և չափորոշիչները:	1	Կլորսեղան	Ямалетдинов а Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010
4.	Դաստիարակության սկզբունքների և մեթոդների օգտագործման յուրօրինակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային դաստիարակության մեջ: Ինքնադաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում	Սպորտային դաստիարակության մեթոդների կոնցեպցիան: Համոզման, վարժությունների, խրախուսման, պարտադրանքի, օրինակի, մրցույթի / խաղի/, քննադատության /ինքնաքննադատության/ մեթոդների յուրօրինակությունը և կիրառման առանձնահատկությունները սպորտային դաստիարակության մեջ: Ինքնադաստիարակությունն ապահովող պայմանները, սպորտային մանկավարժի դերը, ինքնավերահսկումը: 6. Դաստիարակող ուսուցումը սպորտային մանկավարժության գործընթացում:	1	Բանավոր ներկայացում	В.Г. Крысько Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, Харвест, 1999, 376с.
5.	<i>Թեմա 5.</i> Մարզիչի դաստիարակչական գործունեության համակարգը	Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը Մարզիչի մանկավարժական վարպետության իրագործումը մասնագիտական գործունեության ժամանակ: Սպորտային մանկավարժի մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների	1	Գործարար խաղ	Ямалетдинов а Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010

		ձևավորումը Ուսուցման տեխնոլոգիան սպորտում:			
6.	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում կոլեկտիվ փոխհարաբերություններ ի յուրօրինակությունը:	Անձի դաստիարակությունը ֆիզիկական սպորտային կոլեկտիվներում: Կոլեկտիվի նշանակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտ պարապմունքներում: Սպորտային կոլեկտիվներում նպատակադրման գործընթաց առանձնահատկությունները: Խմբում սոցիալական և սպորտային հարմարման խնդիրները: Սպորտում լիդերության խնդիրը, մարզիկ փոխգործունեությունը սպորտային խմբերի լիդերների և թիմերի հետ:	1	Կլոր սեղան	Ямалетдинов а Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие2010
7.	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներին համալիր մտեցման խնդիրների իրագործումը անձի ձևավորուման հարցում:	Դաստիարակության խնդիրների իրագործման յուրօրինակությունը բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում: 1. Քաղաքացիական և հայրենասիրական դաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում և ժամանակակից պայմաններում: 2. Դաստիարակության խնդիրների իրագործման յուրօրինակությունը բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում: Սովորողների կարգապահության ձևավորումը:Դասի ճիշտ կազմակերպումը՝ հուզական կողմի և նպատակադրման ապահովումը, ուսուցչի կողմից հստակ պահանջներ որոշելը,սովորողներին հասարակական օգտակար գործունեության մեջ ներառելը,2.սովորողներին հասարակական օգտակար գործունեության մեջ որոշ նախաձեռնություն տրամադրելը,արտադասարանային սպորտային աշխատանքի ճիշտ կազմակերպումը՝ սպորտաձևի կամավոր ընտրության հարցում, արտադասարանային սպորտային աշխատանքի ճիշտ կազմակերպումը՝ սպորտաձևի կամավոր ընտրության հարցում:	1	Մանկավարժական իրավիճակների վերլուծություն	Основы педагогического мастерства: Учеб, пособие для 0-75 пед. спец. высш. учеб. заведений/И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.; Под ред. И. А. Зязюна.— М.: Просвещение , 1989.— 302 с. Ямалетдинов а Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие2010

8.	<p>Ուսուցման տեխնոլոգիան սպորտում: Վերբալ և ոչխոսքային հաղորդակցում: Խոսքի տեխնիկայի ձևավորում: Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը: Խոսքի և հաղորդակցման տեխնիկան և մշակույթը</p>	<p>1. սպորտային տերմինաբանության հակիրճ շարադրում 2. հրահանգների հստակ տրման հմտությունների տիրապետում 3. վարժությունները պարզ և կերպարային բացատրելու կարողություն 4. մանկավարժական տակտ, էթիկետ հաղորդակցման ժամանակ և վարքում 5. մատչելի բացատրել վերբալ և ոչխոսքային հաղորդակցման խնդիրները, 6. ցուցադրել վարժությունները, գործողությունները, առանձին էլեմենտները, 7. օգտագործել դատավորների հրահանգները, ժեստերը և այլն, 8. պարապմունքներին դիմախաղի և մնջախաղի օգնությամբ արդյունավետ իրականացնել հաղորդակցումը սաների հետ: Խոսքային հաղորդակցման հմտությունների ձևավորմանը վերաբերող միջոցառումներ. Մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը.</p>	1	Գործնական խաղ	<p>Основы педагогического мастерства: Учеб, пособие для 0-75 пед. спец. высш. учеб. заведений/И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.; Под ред. И. А. Зязюна.— М.: Просвещение, 1989.— 302 с</p>
9.	<p>Հոգեկան վիճակների ինքնակարգավորում: Հոգեկանի ինքնակարգավորման կարողության տիրապետում: Մարզիչների և մարզիչների արտաքին տեսքին ներկայացվող պահանջները Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորումը</p>	<p>Կիրառել հատուկ մեթոդիկաներ, ինքնազգացողության կարգավորման տեխնիկայի յուրացման միջոցով: Պարապմունքների ժամանակ կազմել հոգեկան պրոցեսների ինքնակարգավորման ծրագրեր «Ես վատահ եմ իմ ուժերի վրա», «Ես հանգիստ եմ» և այլն, թրեյնինգ-վարժություններ հուզական և կամային վիճակները և որակները կարգավորելու նպատակով, ոսկրամկանային տոնուսի կառավարման վարժություններ: Մարզիչների և մարզիչների արտաքին տեսքին ներկայացվող պահանջները: Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողություններին, մարզիչների ման-կավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորման մոտեցումներին:</p>	1	Խմբային աշխատանք	<p>Ямалетдинов а Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010</p>
10.	<p>Մարզիչի մանկավարժական գործունեության համակարգը: Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը Մանկավարժական վարպետության նշանակությունը</p>	<p>«Մանկավարժական տեխնիկա» հասկացության բաղադրամասերը: Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը: Մարզիչի մանկավարժական վարպետության իրագործումը մասնագիտական գործունեության ժամանակ: Հոգեկանի գործունեության ինքնակարգավորումը</p>	1	Խմբային աշխատանք	<p>Ямалетдинов а Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010</p>

	սպորտի մանկավարժի համար:	ոչ խոսքային խմբերը. Մանկավարժական վարպետության բաղադրամասերը. մանկավարժական վարպետության կառուցվածքը			
--	---------------------------------	--	--	--	--

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹⁰	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹¹
1.	Ֆիզիկական և սպորտային գործունեության դաստիարակչական ներուժը:	Դաստիարակչական հնարավորություններն ու դրանց իրականացումը ֆիզիկական կուլտուրայում, մասայական սպորտում,	Ռեֆերատ	հոկտեմբեր	Բանավոր ներկայացում	Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010
2.	Մարզիկների դաստիարակվածության մակարդակի ախտորոշումը և մանկավարժական աշխատանքի պլանավորման պահանջները նրանց հետ:	Մարզիկների դաստիարակվածության մակարդակի ախտորոշման մեթոդիկաների, թեստերի ներկայացումը ըստ մարզիկների տարիքային և անհատական առանձնահատկությունների	Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն	հոկտեմբեր	Կլորսեղան	Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. Педагогика спорта. - Киев, 1986.
3.	Ֆիզիկական և սպորտային գործունեության դաստիարակչական ներուժը	բազային սպորտում, բարձրագույն նվաճումների սպորտում,	Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն	հոկտեմբեր	Ռեֆերատ	Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. Педагогика спорта. - Киев, 1986.

¹⁰ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹¹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

4.	Ինքնադաստիարակության առանձնահատկությունները	վերականգնողական պարապմունքների, հաշմանդամների, սահմանափակ կարողությունների սպորտում:	Կլոր սեղան	հոկտեմբեր	Կլոր սեղան Անձնական հետազոտության ներկայացում	Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010
5.	Սպորտային մանկավարժի մանկավարժական փոխգործունեության յուրօրինակությունը սահմանափակ հնարավորություններով երեխաների հետ:	Սպորտային մանկավարժական փոխգործունեության յուրօրինակությունը ԿԱՊԿՈՒ երեխաների առանձնահատկությունների հաշվառմամբ	Ռեֆերատ	հոկտեմբեր	Բանավոր ելույթ	Сидоров А.А., Иванюженков Б.В., Карелин А.А., Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов, М.: Дрофа, 2000, 320с
6.	Սոցիալական տարբեր կարգավիճակ ունեցող երեխաների հետ ֆիզկուլտսպորտային աշխատանքի յուրօրինակությունը	Սոցիալական տարբեր կարգավիճակ ունեցող երեխաների հետ ֆիզկուլտսպորտային աշխատանքի յուրօրինակությունը մանկատան, հատուկ դպրոցի երեխաների հետ և այլն):	Կլոր սեղան	հոկտեմբեր	քննարկում	Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. Педагогика спорта. - Киев, 1986.
7.	Ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես այլընտրանք սոցիալապես անբարենպաստ գործոններին՝ ընտանեկան բռնություն, սոցիալական բարձրագույնություն և այլն	Ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես այլընտրանք սոցիալապես անբարենպաստ գործոններին՝ ընտանեկան բռնություն, սոցիալական բարձրագույնություն և այլն	Ռեֆերատ	նոյեմբեր	Քննարկում, մանկավարժական իրավիճակի վերլուծություն:	Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие 2010

8.	Էթնոմշակութային բաղադրիչի հաշվառումը երեխաների դաստիարակության հարցում:	Ազգային արժեքների արժևորումն հայկական ընտանիքում, ազդեցությունը երեխայի դաստիարակության, աշխատանքի վրա:	Հետազոտում	նոյեմբեր	Ինքնուրույն ուսումնասիրություն և ներկայացում:	Сидоров А.А.,Иван юженков Б.В.,Карел ин А.А.,Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов,М.: Дрофа, 2000,320с
9.	Սպորտի դիդակտիկայում ուսուցման անձնակոմպոզիցիայի հարցում:	Ժամանակակից դասավանդման մեթոդներին, ձևերին, մոտեցումներին ներկայացվող պահանջները	<u>Ռեֆերատ</u>	նոյեմբեր	Բանավոր ներկայացում	Ямалетдинова Г.А. Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие2010
10.	Օլիմպիական կրթության գաղափարի իրագործումը ֆիզիկական կրթության ընդհանուր ոչմասնագիտական համակարգում:	Օլիմպիական կրթության գաղափարի իրագործումը ֆիզիկական կրթության ընդհանուր ոչմասնագիտական համակարգում:	Ռեֆերատ	նոյեմբեր	քննարկում	Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. Педагогика спорта. - Киев, 1986.
11.	Սպորտաձևի յուրահատկության հաշվառումը սպորտային դիդակտիկայում մեթոդական տարբեր հնարների օգտագործման ժամանակ:	Սպորտաձևի յուրահատկության հաշվառումը սպորտային դիդակտիկայում՝ մեթոդական տարբեր հնարների օգտագործումը	Ռեֆերատ	նոյեմբեր	Բանավոր ներկայացում	Сидоров А.А.,Иван юженков Б.В.,Карел ин А.А.,Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов,М.: Дрофа, 2000,320с

12.	Մարդաբանական գործունեությունը սպորտի վետերանների հետ:	Սպորտի վետերանների հետ մարդաբանական գործունեության առանձնահատկությունները	Ռեֆերատ	նոյեմբեր	Բանավոր ներկայացում	Сидоров А.А.,Иван юженков Б.В.,Карел ин А.А.,Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов,М.: Дрофа, 2000,320с.
-----	---	---	---------	----------	---------------------	---

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹²

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	SMART –էլեկտրոնային կարողություններով լսարան
Սարքեր, սարքավորումներ	Համակարգիչ, էլ. գրատախտակ, պրոեկտոր
Համակարգչային ծրագրեր	Windows, MS office: Power Point, Word, Excel, Google, Adobe Reader,

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹³:

¹² Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:¹⁴

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

«Սպորտային մանկավարժություն» դասընթացի ստուգարքի հարցաշար

1. «Սպորտային մանկավարժություն»-ը որպես գիտաուսումնական դասընթաց, օբյեկտը, առարկան և խնդիրները:
2. Սպորտային մանկավարժության գիտական հիմունքները և աղբյուրները:
3. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մանկավարժության առաջացումը և օբյեկտիվ պահանջներն արդի պայմաններում:
4. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ
5. Սպորտի, որպես մանկավարժական երևույթի հիմնական հասկացությունները

---

¹³«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

¹⁴ Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

6. Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեությունը
7. Մարզիչի մասնագիտական գործունեության տեսակները
8. Մարզիչի գործունեության ֆունկցիոնալ տարրերը
9. Ուսումնա-դաստիարակչական գործընթացում մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության իրականացման փուլերը
10. Մարզիչի գործունեության յուրօրինակությունը, պրոֆեսիոգրամը
11. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում անձի գործունեության առանձնահատկությունները և մասնագետին ներկայացվող պահանջները:
12. Մասնագետի մանկավարժական կոմպետենցիաները և չափորոշիչները:
13. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներին համալիր մոտեցման խնդիրների իրագործումը անձի ձևավորուման հարցում:
14. Դաստիարակության խնդիրների իրագործման յուրօրինակությունը՝ բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում:
15. Քաղաքացիական և հայրենասիրական դաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում և ժամանակակից պայմաններում:
16. Դաստիարակության սկզբունքների և մեթոդների օգտագործման յուրօրինակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային դաստիարակության մեջ:
17. Սպորտային դաստիարակության մեթոդների կոնցեպցիան:
18. Համոզման, վարժությունների, խրախուսման, պարտադրանքի, օրինակի, մրցույթի / խաղի/, քննադատության /ինքնաքննադատության/ մեթոդների յուրօրինակությունը և կիրառման առանձնահատկությունները սպորտային դաստիարակության մեջ
19. Ինքնադաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում:
20. Ինքնադաստիարակությունն ապահովող՝ պայմանները, սպորտային մանկավարժի դերը, ինքնավերահսկումը:
21. Մարզիչի դաստիարակչական գործունեության համակարգը
22. Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը
23. Մարզիչի մանկավարժական վարպետության իրագործումը մասնագիտական գործունեության ժամանակ:
24. Սպորտիայն մանկավարժի մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը
25. Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորումը
26. Ուսուցման տեխնոլոգիան սպորտում

27. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում կոլեկտիվ փոխհարաբերությունների յուրօրինակությունը:
28. Անձի դաստիարակությունը ֆիզիկական և սպորտային կոլեկտիվներում:
29. Կոլեկտիվի նշանակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում:
30. Սպորտային կոլեկտիվներում նպատակաենթադրման գործընթացի առանձնահատկությունները:
31. Խմբում սոցիալական և սպորտային հարմարման խնդիրները:
32. Սպորտում լիդերության խնդիրը, մարզիկի փոխգործունեությունը սպորտային խմբերի լիդերների և թիմերի հետ:
33. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներին համալիր մոտեցման խնդիրների իրագործումը անձի ձևավորուման հարցում:
34. Դաստիարակության խնդիրների իրագործման յուրօրինակությունը՝ բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում:
35. Քաղաքացիական և հայրենասիրական դաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում և ժամանակակից պայմաններում:

Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

(1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի --հոկտեմբեր--շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկված թեմաները.

1. « Սպորտային մանկավարժություն»-ը որպես գիտաուսումնական դասընթաց. օբյեկտը, առարկան և խնդիրները:
2. Սպորտի մանկավարժության գիտական հիմունքները և աղբյուրները:
3. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մանկավարժության առաջացումը և օբյեկտիվ պահանջներն արդի պայմաններում:
4. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի մանկավարժության կապը այլ գիտությունների հետ
5. Սպորտի, որպես մանկավարժական երևույթի հիմնական հասկացությունները
6. Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեությունը
7. Մարզիչի մասնագիտական գործունեության տեսակները
8. Մարզիչի գործունեության ֆունկցիոնալ տարրերը

9. Ուսումնա-դաստիարակչական գործընթացում մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության իրականացման փուլերը
10. Մարզիչի գործունեության յուրօրինակությունը, պրոֆեսիոգրամը
11. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում անձի գործունեության առանձնահատկությունները և մասնագետին ներկայացվող պահանջները:
12. Մասնագետի մանկավարժական կոմպետենցիաները և չափորոշիչները:
13. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներին համալիր մոտեցման խնդիրների իրագործումը անձի ձևավորուման հարցում:
14. Դաստիարակության խնդիրների իրագործման յուրօրինակությունը՝ բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում:
15. Քաղաքացիական և հայրենասիրական դաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում և ժամանակակից պայմաններում:
16. Դաստիարակության սկզբունքների և մեթոդների օգտագործման յուրօրինակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային դաստիարակության մեջ:
17. Սպորտային դաստիարակության մեթոդների կոնցեպցիան:
  - **Ընդգրկված հարցեր.**
  - 1. Համոզման, վարժությունների, խրախուսման, պարտադրանքի, օրինակի, մրցույթի / խաղի/, քննադատության /ինքնաքննադատության/ մեթոդների յուրօրինակությունը և կիրառման առանձնահատկությունները սպորտային դաստիարակության մեջ
  - 2. Ինքնադաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում:
  - 3. Ինքնադաստիարակությունն ապահովող՝ պայմանները, սպորտային մանկավարժի դերը, ինքնավերահսկումը:
  - 4. Մարզիչի դաստիարակչական գործունեության համակարգը
  - 5. Մարզիչի մանկավարժական վարպետությունը
  - 6. Մարզիչի մանկավարժական վարպետության իրագործումը մասնագիտական գործունեության ժամանակ:
  - 7. Սպորտիայն մանկավարժի մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը
  - 8. Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորումը
  - 9. Ուսուցման տեխնոլոգիան սպորտում

10. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում կոլեկտիվ փոխհարաբերությունների յուրօրինակությունը:
11. Անձի դաստիարակությունը ֆիզիկական և սպորտային կոլեկտիվներում:
12. Կոլեկտիվի նշանակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում:
13. Սպորտային կոլեկտիվներում նպատակաենթադրման գործընթացի առանձնահատկությունները:
14. Խմբում սոցիալական և սպորտային հարմարման խնդիրները:
15. Սպորտում լիդերության խնդիրը, մարզիկի փոխգործունեությունը սպորտային խմբերի լիդերների և թիմերի հետ:
16. Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներին համալիր մոտեցման խնդիրների իրագործումը անձի ձևավորուման հարցում:
17. Դաստիարակության խնդիրների իրագործման յուրօրինակությունը՝ բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում:
18. Քաղաքացիական և հայրենասիրական դաստիարակության առանձնահատկությունները սպորտում և ժամանակակից պայմաններում:

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁵.

Տեսական գիտելիքները՝ առավելագույնը 20 միավոր,

Սեմինար պարապմունքները՝ առավելագույնը 20 միավոր,

Ինքնուրույն աշխատանքը՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,

Հաճախումները՝ առավելագույնը 20 միավոր:

1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

1.1 ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,

1.2 գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,

¹⁵ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

1.3 ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,

1.4 դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,

1.5 ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

« Սպորտային մանկավարժություն » դասընթաց

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.09.6 ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ և
ՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԱՐԶՈՒՄՆԵՐ

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ _____ Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/բ-189__ Սպորտային մանկավարժություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	32	Դասախոսություն	24
			Մեմինար	8
			Լաբորատոր աշխատանք	-
			Գործնական աշխատանք	-
	Ինքնուրույն	58		
	Ընդամենը	90		
Ստուգման ձևը	ստուգաք			
Դասընթացի նպատակը	Բացահայտել սպորտային մանկավարժական օրինաչափությունները, սպորտի մասնագետներին զինել այն գիտելիքներով որոնք անհրաժեշտ են սպորտի պարապմունքներին մանկավարժահոգեբանական խնդիրներ լուծելու համար:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության տեսակները, • ուսուցման և դաստիարակության գործընթացի, ֆիզիկական կուլտուրայի ուսուցչի և մարզչի մանկավարժական վարպետության հետ կապված համապատասխան գիտելիքները և գործնական կարողությունները, • Սպորտի, որպես մանկավարժական երևույթի հիմնական հասկացությունները • Մարզիչի մասնագիտական-մանկավարժական գործունեության իրականացման փուլերը ուսումնադաստիարակչական գործընթացում, • Սպորտի մանկավարժի գործունեության ֆունկցիոնալ տարրերը, • անձի ձևավորման, նրա ազատության, կյանքի ապահովման պատասխանատվության պայմանները, 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկան • անհատ մարդուն և մարդկանց խմբերի կազմակերպման և կառավարման հոգեբանամանկավարժական միջոցները, մեթոդներն ու ձևերը, • բնակչության ֆիզիկական դաստիարակության սկզբունքներն ու մեթոդները: <p>Հմտություն.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ձեռք բերած տեսական գիտելիքները՝ խոսքի տիրապետման և հաղորդակցման մշակույթը կիրառել գործնականում, ▪ համեմատել բարձրագույն նվաճումների սպորտի պարապմունքների կառուցման և անցկացման տարբերությունը մասայական սպորտի համեմատությամբ, <ul style="list-style-type: none"> ▪ սպորտային դաստիարակության ոլորտում որոշել ընդհանուր և կոնկրետ նպատակներն ու խնդիրները, ▪ որոշել և փաստարկված ներկայացնել անձնական վերաբերմունքը մանկավարժության բանավեճային խնդիրներին, կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ: <p>Կարողություն.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի հաջողությունների ոլորտում ինֆորմացիայի հավաքման, ընդհանրացման, և օգտագործման մեթոդներին և միջոցներին, ▪ բազմամշակութային միջավայրի պայմաններում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի ոլորտում գործունեության սուբյեկտների հետ շփումներ հաստատելու և փոխգործունեություն ապահովելու ձևերին, հետազոտության մեթոդներին: ▪ ավանդական և ոչավանդական միջոցների, մանկավարժական դաստիարակչական մեթոդներին: ▪ Դաստիարակության խնդիրների իրագործման յուրօրինակությունը՝ բարոյական, աշխատանքային, մտավոր, գեղագիտական ուղղություններում: ▪ Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի կարողություններին, մարզիկների մանկավարժական տեխնիկայի կարողությունների ձևավորման մոտեցումներին
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1 «Սպորտային մանկավարժություն»-ը որպես գիտաու-սումնական դասընթաց. օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: Թեմա 2 Մարզիչի գործունեության յուրօրինակությունը, պրոֆեսիոգրամը Թեմա 3 Դաստիարակության սկզբունքների և մեթոդների օգտագործման յուրօրինակությունը ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտային դաստիարակության մեջ: Թեմա 4 Մարզիչի դաստիարակչական գործունեության</p>

	<p>համակարգը: Թեմա 5 Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներում կոլեկտիվ փոխհարաբերությունների յուրօրինակությունը: Թեմա 6 Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պարապմունքներին համալիր մոտեցման խնդիրների իրագործումը անձի ձևավորուման հարցում: Թեմա 7 Ուսուցման տեխնոլոգիան սպորտում: Վերբալ և ոչխոսքային հաղորդակցում: Խոսքի տեխնիկայի ձևավորում: Մարզիչի մանկավարժական տեխնիկայի տարրերը: Թեմա 8 Հոգեկան վիճակների ինքնակարգավորում: Թեմա 9 Մարզիչի մանկավարժական գործունեության համակարգը Թեմա 10 Մանկավարժական վարպետության բաղադրամասերը:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Տեսական գիտելիքները`</b> առավելագույնը 20 միավոր,  <b>Մեմինար պարապմունքները` առավելագույնը 20 միավոր, Ինքնուրույն աշխատանքը`</b> առավելագույնը գումարային 40 միավոր,  <b>Հաճախումները` առավելագույնը 20 միավոր:</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր- 1. Ямалетдинова Г.А. ,Педагогика физической культуры и спорта, Курс лекций, Учебное пособие,Екатеринбург, Издательство Уральского университета, 2014,350 с. 2. Сидоров А.А.,Иванюженков Б.В.,Карелин А.А.,Педагогика спорта, Учебник для студентов вузов,М.:Дрофа, 2000,320с. 3. Тер-Ованесян А.А., Тер-Ованесян И.А. Педагогика спорта. - Киев, 1986. 4. Основы педагогического мастерства: Учеб, пособие для 0-75 пед. спец. высш. учеб. заведений/И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др.; Под ред. И. А. Зязюна.— М.: Просвещение, 1989.— 302 с. 5. В.Г. Крысько Психология и педагогика в схемах и таблицах, Минск, Харвест, 1999, 376с. Լրացուցիչ -Բարսյան Հ.Ա Դպրոցականների գեղագիտական դաստիարակությունը ֆիզիկական դաստիարակության գործընթացում, Երևան, Լույս, 1987</p>

